

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2022/295**z dnia 19 października 2021 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2019, sekcja II – Rada Europejska i Rada**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2019, sekcja II – Rada Europejska i Rada,
 - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
 - uwzględniając drugie sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0276/2021),
- A. mając na uwadze, że w myśl art. 13 Traktatu o Unii Europejskiej każda instytucja działa w granicach uprawnień przyznanych jej na mocy Traktatów, zgodnie z określonymi w nich procedurami oraz na warunkach i w celach w nich określonych, a także mając na uwadze, że instytucje powinny lojalnie ze sobą współpracować;
- B. mając na uwadze, że wszystkie instytucje Unii powinny działać w sposób przejrzysty i w pełni odpowiadać przed obywatelami Unii za fundusze powierzone im jako instytucjom Unii;
- C. mając na uwadze, że przejrzystość i rozliczalność są kluczowymi elementami w kontekście procedury udzielania absolutorium w celu zagwarantowania legitymacji demokratycznej instytucji Unii wobec jej obywateli;
- D. mając na uwadze, że przejrzysta procedura udzielania absolutorium wymaga przejrzystej administracji unijnej, a także mając na uwadze, że konieczność ochrony interesów finansowych Unii wymaga, aby każda instytucja Unii ponosiła odpowiedzialność za budżet, który realizuje;
- E. mając na uwadze, że organ udzielający absolutorium uważa, iż Rada Europejska i Rada, jako instytucje Unii, powinny ponosić demokratyczną odpowiedzialność przed obywatelami Unii w takim stopniu, w jakim są one beneficjentami ogólnego budżetu Unii;
1. przypomina o roli Parlamentu w odniesieniu do absolutorium z wykonania budżetu, określonej w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i w rozporządzeniu finansowym;
 2. wskazuje, że zgodnie z art. 335 TFUE „Unia jest [...] reprezentowana przez każdą z instytucji, z tytułu ich autonomii administracyjnej, w sprawach związanych z funkcjonowaniem każdej z nich”, co oznacza, przy uwzględnieniu również art. 59 rozporządzenia finansowego, że instytucjom powierzono konieczne uprawnienia i każda z instytucji jest odpowiedzialna za wykonanie części budżetu, która jej dotyczy;
 3. zwraca uwagę na rolę Parlamentu i innych instytucji w procedurze udzielania absolutorium uregulowanej w TFUE, w szczególności jego art. 319, a także rozporządzeniu finansowym, w szczególności jego art. 260–263; podkreśla, że rolę Parlamentu wzmacnia ugruntowana i szanowana praktyka;
 4. zauważa, że zgodnie z art. 100 Regulaminu „[p]ostanowienia dotyczące procedury stosowanej przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu [...] stosuje się również do procedury udzielania absolutorium [...] osobom odpowiedzialnym za wykonanie budżetów innych instytucji i organów Unii Europejskiej, takich jak Rada”;
 5. wyraża ubolewanie, że od ponad dziesięciu lat Rada odmawia współpracy z Parlamentem w ramach procedury udzielania absolutorium, w związku z czym Parlament zmuszony jest do odmowy udzielenia absolutorium;
 6. wyraża ubolewanie, że Rada wciąż milczy w sprawie uwag poczynionych przez Parlament w rezolucji w sprawie udzielenia absolutorium z dnia 29 kwietnia 2021 r. ⁽¹⁾, a tym samym kontynuuje tendencję obserwowaną od 2009 r.;

(1) Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0166.

7. wyraża ubolewanie, że budżetu Rady Europejskiej i Rady nie podzielono na dwa odrębne budżety, co zalecał Parlament w ostatnich rezolucjach w sprawie udzielenia absolutorium, ze względu na przejrzystość i w celu poprawy zarówno efektywności wydatków, jak i rozliczalności każdej z tych dwóch instytucji;
8. wyraża ubolewanie, że pomimo pierwotnego zobowiązania Rada jak dotąd nie przeprowadziła odpowiedniej oceny skutków własnych istotnych poprawek do wniosków Komisji; przypomina, że przeprowadzanie takich ocen jest jednym z kluczowych czynników służących poprawie jakości ustawodawstwa Unii określonych w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ^(?);
9. odnotowuje, że Rada poprawiła system zarządzania finansami i pomiaru wyników; ubolewa jednak, że obecnie żadne sprawozdanie nie zawiera kompleksowego podsumowania najważniejszych kluczowych wskaźników skuteczności działania i wyników, co uniemożliwia dokonywanie pomiaru osiągnięć względem wyznaczonych celów;
10. wyraża ubolewanie z powodu braku informacji o wdrożeniu planu działania Rady w sprawie równości płci oraz środków wprowadzonych w celu zapewnienia równych szans dla osób z niepełnosprawnościami w Radzie (jako miejscu zatrudnienia); wzywa Radę do przedstawienia Parlamentowi szczegółowych informacji o odsetku zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami oraz reprezentacji geograficznej i podziału pod względem płci, w szczególności na wyższym szczeblu kierowniczym; wzywa Radę do przedstawienia sprawozdania na temat środków wprowadzonych w celu zapewnienia równych szans, równowagi geograficznej i równości płci w Radzie;
11. wyraża ubolewanie z powodu braku informacji od Rady na temat skutecznych działań podjętych w celu rozwiązania problemu braku równowagi pod względem płci i geograficznym, w tym na szczeblu kierownictwa; przypomina, że należy zharmonizować ochronę praw kobiet oraz zapewnić lepszą integrację i koordynację równości płci we wszystkich obszarach polityki Unii dzięki zastosowaniu podejścia przekrojowego; przypomina w związku z tym rezolucję Parlamentu z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie potrzeby stworzenia osobnego składu Rady do spraw równości płci ^(?);
12. wyraża ubolewanie z powodu braku informacji na temat działań Rady służących poprawie kultury etycznej i wskazuje, że Parlamentowi nie zgłoszono w tym zakresie żadnej inicjatywy; podkreśla, jak ważne jest podjęcie konkretnych kroków w celu wdrożenia dobrych praktyk, takich jak specjalistyczne szkolenie, zapisy kodeksu postępowania lub wewnętrzne wytyczne na temat uczciwości i wartości etycznych, dedykowana strona internetowa lub lista najczęściej zadawanych pytań (FAQ) dotyczące zagadnień etycznych, lub procedury służące ochronie sygnalistów; przypomina stwierdzenie Trybunału Obrachunkowego ze sprawozdania specjalnego nr 13/2019 z dnia 19 lipca 2019 r. zatytułowanego „Ramy etyczne skontrolowanych instytucji UE – obszar, który można udoskonalić”, że etyczne postępowanie „przyczynia się do bardziej rzetelnego zarządzania finansami i zwiększenia zaufania publicznego, co jest niezbędne, jeżeli polityka publiczna ma być realizowana skutecznie”, a w szczególności, że „jakikolwiek nieetyczne postępowanie pracowników i członków instytucji i organów Unii Europejskiej (UE) wywołuje duże zainteresowanie opinii publicznej i podważa zaufanie pokładane w UE”;
13. wyraża ubolewanie, że nie zwrócono uwagi na konieczność wprowadzenia ram etyki, na przejrzystość, a także na zapobieganie konfliktom interesów oraz ich rozpoznawanie i unikanie; ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu konfliktów interesów szeregu przedstawicieli państw członkowskich, zaangażowanych w procesy podejmowania decyzji politycznych i budżetowych; podkreśla w tym kontekście wnioski z kontroli Komisji dotyczącej premiera Czech Andreja Babiša i firmy Agrofert, które potwierdzają istnienie konfliktu interesów; przypomina, że każdy rzeczywisty lub domniemany konflikt interesów zagraża reputacji Rady i Unii jako całości; powtarza zdecydowany apel Parlamentu do Rady o dopilnowanie, aby przedstawiciele państw członkowskich, którzy bezpośrednio korzystają z unijnych dotacji dla przedsiębiorstw będących ich własnością (bezpośrednio lub pośrednio), nie uczestniczyli w odnośnych dyskusjach politycznych lub budżetowych ani w głosowaniu; zwraca się do Rady o dostarczenie Parlamentowi informacji na temat niezbędnych środków wprowadzonych w celu uniknięcia konfliktu interesów; ubolewa, że Rada kategorycznie odrzuca propozycje Parlamentu dotyczące zwiększenia cyfryzacji w dziedzinie audytu i kontroli oraz odmawia współpracy w zakresie zwiększenia interoperacyjności istniejących unijnych i krajowych baz danych oraz systemów sprawozdawczości i monitorowania; jest bardzo zaniepokojony oficjalnymi i nieoficjalnymi konkluzjami Rady Europejskiej, które – pomimo istniejących konfliktów interesów – wpływają na wspólną politykę rolną oraz w negocjacje w sprawie spójności dotyczące ograniczenia finansowania na osobę fizyczną i prawną;

^(?) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

^(?) Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0379.

14. wyraża ubolewanie, że niektóre państwa członkowskie uciekają się do sponsoringu korporacyjnego w celu sfinansowania części działań swoich prezydencji Rady, nieobjętych budżetem Rady; wyraża swoje ogromne obawy w związku z możliwym uszczerbkiem na reputacji, jaki ta praktyka może wyrządzić Radzie i Unii; przyjmuje do wiadomości ostateczny tekst z 30 czerwca 2021 r., który ma zostać włączony do podręcznika prezydencji Rady jako wytyczne dla prezydencji Rady dotyczące korzystania ze sponsoringu; z zadowoleniem przyjmuje ten pozytywny krok, ale ubolewa nad brakiem wspólnego zestawu jasnych, przejrzystych i konkretnych zasad; wzywa Radę do dalszego dopracowania tych wytycznych i nadania im obowiązkowego charakteru w odniesieniu do państw członkowskich;
15. wyraża ubolewanie, że sprawozdawczość Rady na temat środków wprowadzanych w celu poprawy przejrzystości przepisów pozostaje nadal nie w pełni satysfakcjonująca, a także przypomina swój apel do Rady o zintensyfikowanie działań na rzecz przejrzystości między innymi poprzez publikowanie dokumentów roboczych Rady, poprzez rejestrowanie i publikowanie stanowisk państw członkowskich oraz udostępnianie większej liczby dokumentów z posiedzeń trójstronnych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rada Europejska podpisała porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości^(*); nalega, by był on stosowany również w odniesieniu do działań stałych przedstawicielstw i urzędników nieobjętych zakresem stosowania ze względu na obecne ograniczenia;
16. wyraża ubolewanie, że nie udostępnia się pełnych informacji o przebiegu posiedzeń między lobbystami a przewodniczącym Rady Europejskiej lub członkami jego gabinetu, co sugerowała Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich w decyzji z dnia 18 czerwca 2019 r. wydanej w sprawie 1946/2018/KR na temat tego, jak Sekretariat Generalny Rady informuje obywateli o spotkaniach przewodniczącego Rady Europejskiej i członków jego osobistego gabinetu z przedstawicielami grup interesu;
17. wyraża ubolewanie z powodu beczynności i braku inicjatyw po stronie Rady w celu zapewnienia rzetelnego, przejrzystego i efektywnego procesu powoływania prokuratorów europejskich oraz w związku z wnioskiem w sprawie delegowanych prokuratorów europejskich wystosowanym przez państwa członkowskie;
18. wyraża ubolewanie z powodu trudności, jakie do tej pory wielokrotnie miały miejsce w procedurach udzielania Radzie absolutorium, a które były spowodowane brakiem współpracy ze strony Rady; wskazuje, że Parlament odmówił udzielenia absolutorium sekretarzowi generalnemu Rady w odniesieniu do lat budżetowych 2009–2018 i odroczył wydanie decyzji w sprawie udzielenia absolutorium sekretarzowi generalnemu Rady w związku z rokiem budżetowym 2019 z powodów wymienionych w rezolucji w sprawie udzielenia absolutorium z dnia 29 kwietnia 2021 r.;
19. wyraża ubolewanie, że Parlament nie jest w stanie podjąć świadomej decyzji o udzieleniu absolutorium sekretarzowi generalnemu Rady, ponieważ skuteczna kontrola budżetowa wymaga współpracy Parlamentu i Rady, a na razie nie ma o niej mowy; podkreśla, że wydatki Rady należy kontrolować w taki sam sposób jak wydatki innych instytucji, oraz wskazuje, że podstawowe elementy takiej kontroli określono w rezolucjach Parlamentu w sprawie udzielenia absolutorium przyjętych w ostatnich latach;
20. przypomina, że Rada, jako instytucja wydająca zalecenia dotyczące procedury udzielania absolutorium, powinna czynić to w sposób bardziej terminowy i z poszanowaniem innych instytucji Unii;
21. wyraża ubolewanie, że Rada nadal nie udziela odpowiedzi na pytania Parlamentu, jak również nie uczestniczy w wysłuchaniach sekretarzy generalnych instytucji;
22. podkreśla, że Parlament jest jedyną instytucją bezpośrednio wybieraną przez obywateli Unii oraz że jego rola w procedurze udzielania absolutorium jest bezpośrednio powiązana z prawem obywateli do otrzymywania informacji na temat sposobu wydatkowania publicznych pieniędzy;
23. zwraca uwagę na uprawnienia Parlamentu do udzielania absolutorium na podstawie art. 316, 317 i 319 TFUE, zgodnie z obecną interpretacją i praktyką, mianowicie do udzielania absolutorium w odniesieniu do każdego działu w budżecie z osobna, tak aby utrzymać przejrzystość i zapewnić demokratyczną rozliczalność przed podatnikami Unii; przypomina, że Parlament wykonuje swoje prerogatywy w procedurach udzielania absolutorium w odniesieniu do wszystkich instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, oraz wyraża ubolewanie, że Rada jako jedyna odmawia lojalnej współpracy w odniesieniu do odpowiednich prerogatyw i ról;

(*) Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 20 maja 2021 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości (Dz.U. L 207 z 11.6.2021, s. 1).

24. uważa, że niechęć do współpracy z organem udzielającym absolutorium, jaką przejawiają Rada Europejska i Rada, nie tylko narusza zasadę lojalnej współpracy między instytucjami i stanowi zły sygnał dla obywateli Unii, ale jest także wyrazem braku poszanowania dla roli Parlamentu jako gwaranta przejrzystości i demokratycznej odpowiedzialności za budżet Unii;
 25. przypomina, że trzeba poprawić współpracę między instytucjami w procedurze udzielania absolutorium w drodze protokołu ustaleń między Parlamentem, Radą i Komisją w sprawie współpracy między Parlamentem a Radą w ramach corocznej procedury udzielania absolutorium; przypomina, że Parlament poinformował Radę o składzie swojego zespołu negocyjacyjnego ponad rok temu, że jest gotowy do wznowienia dialogu w każdej chwili i że oczekuje jedynie na odpowiedź Rady; w tym celu wzywa Radę do niezwłocznego rozpoczęcia negocjacji międzyinstytucjonalnych.
-